

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	17
---------------------	----

Część pierwsza ZAGADNIENIA OGÓLNE

Rozdział I

Geneza i rozwój postępowania administracyjnego i sądownictwa

administracyjnego	23
1. Europa	23
2. Polska	28
2.1. Okres międzywojenny	28
2.2. Okres po II wojnie światowej	31

Rozdział II

Pojęcie postępowania administracyjnego	41
1. Postępowanie administracyjne w szerokim znaczeniu	41
2. Postępowanie administracyjne w wąskim znaczeniu	44
2.1. Pojęcie	44
2.2. Rodzaje	47
3. Normy proceduralne w systemie prawa administracyjnego	54
4. Zakres regulacji objętej Kodeksem postępowania administracyjnego	56

Rozdział III

Zasady ogólne postępowania administracyjnego	59
1. Charakter prawny, zakres obowiązywania i funkcje	59
2. Katalog zasad	62

Część druga
POSTĘPOWANIE ADMINISTRACYJNE JURYSDYKCYJNE – OGÓLNE
I PODATKOWE

Rozdział I

Organy prowadzące postępowanie.....	85
1. Charakterystyka	85
1.1. Uwagi ogólne.....	85
1.2. Organy administracji rządowej.....	86
1.2.1. Naczelnne organy administracji rządowej	86
1.2.2. Inne centralne organy administracji rządowej	86
1.2.3. Terenowe organy rządowej administracji zespolonej.....	89
1.2.4. Terenowe organy rządowej administracji niezespolonej	90
1.3. Organy samorządu terytorialnego.....	91
1.4. Organy administracji w znaczeniu funkcjonalnym.....	92
1.5. Organy podatkowe	94
2. Właściwość organów.....	95
2.1. Pojęcie właściwości.....	95
2.2. Spory o właściwość.....	101
3. Wyłączenie organu, wyłączenie pracownika organu i członka organu kolegialnego.....	104

Rozdział II

Uczestnicy postępowania administracyjnego	109
1. Strona	109
1.1. Pojęcie strony	109
1.2. Zdolność procesowa.....	115
1.3. Pełnomocnictwo strony.....	117
1.4. Następstwo proceduralne.....	120
2. Uczestnicy (podmioty) na prawach strony.....	121
2.1. Pojęcie	121
2.2. Udział organizacji społecznej w postępowaniu	122
2.3. Udział prokuratora w postępowaniu	125
2.4. Udział Rzecznika Praw Obywatelskich w postępowaniu.....	128
2.5. Udział Rzecznika Praw Dziecka w postępowaniu.....	131
2.6. Udział Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców w postępowaniu	132
3. Osoby zainteresowane	132
4. Inni uczestnicy.....	133

Rozdział III

Zasady wnoszenia podań, doręczeń i wezwań.....	135
1. Wnoszenie podań	135

2. Doręczanie dokumentów i inne formy zawiadomienia.....	138
3. Wezwania.....	145
Rozdział IV	
Terminy.....	149
1. Rodzaje terminów.....	149
2. Obliczanie terminów.....	151
3. Terminy załatwiania spraw.....	153
Rozdział V	
Postępowanie przed organami I instancji.....	161
1. Wszczęcie postępowania.....	161
1.1. Tryb wszczęcia.....	161
1.2. Współuczestnictwo stron.....	165
2. Postępowanie wyjaśniające.....	167
2.1. Postępowanie wyjaśniające a postępowanie dowodowe.....	167
2.2. Inicjatywa dowodowa.....	169
2.2.1. Ciężar dowodu i obowiązek dowodzenia.....	169
2.2.2. Żądanie dowodowe strony.....	174
2.3. Dowody.....	176
2.3.1. Pojęcie.....	176
2.3.2. Dokumenty.....	177
2.3.3. Świadkowie.....	180
2.3.4. Opinie biegłych.....	186
2.3.5. Oględziny.....	187
2.3.6. Przesłuchanie strony.....	187
2.3.7. Oświadczenie strony.....	188
2.4. Formy postępowania dowodowego.....	189
2.4.1. Rozprawa.....	189
2.4.2. Postępowanie gabinetowe.....	192
2.5. Uprawdopodobnienie i stwierdzenie prawdopodobieństwa.....	192
2.6. Domniemania i fikcje prawne.....	194
2.7. Oszacowanie.....	197
3. Mediacja.....	198
4. Zawieszenie postępowania.....	201
5. Umorzenie postępowania.....	205
6. Uгода.....	207
7. Decyzja administracyjna.....	210
7.1. Istota decyzji.....	210
7.2. Elementy decyzji.....	211
7.3. Podstawa prawna decyzji.....	213
7.4. Uzasadnienie decyzji.....	218
7.5. Uzupełnienie, sprostowanie i wyjaśnienie treści decyzji.....	220

7.6. Wykonanie decyzji organu I instancji.....	221
7.7. Decyzja administracyjna jako prawna forma działania administracji...	225
7.7.1. Pojęcie aktu administracyjnego	225
7.7.2. Rodzaje aktów administracyjnych	227
7.7.3. Moc obowiązująca aktu administracyjnego	230
8. Milcząca załatwienie sprawy	232
9. Postanowienia	235
10. Udostępnianie akt sprawy.....	237
11. Postępowanie uproszczone	240

Rozdział VI

Postępowanie odwoławcze i zażalenkowe	243
1. Istota i rodzaje środków prawnych	243
2. Odwołanie	246
2.1. Istota postępowania odwoławczego.....	246
2.2. Forma, treść i tryb wniesienia odwołania.....	249
2.3. Postępowanie przed organem odwoławczym	252
2.4. Zasady orzekania w II instancji.....	254
2.5. Rozstrzygnięcia organu odwoławczego	256
3. Zażalenie.....	261
4. Wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.....	263

Rozdział VII

Postępowania nadzwyczajne	265
1. Uwagi ogólne.....	265
2. Wznowienie postępowania	267
2.1. Przesłanki wznowienia postępowania	267
2.2. Właściwość organów.....	270
2.3. Tryb i termin do wniesienia żądania wznowienia.....	270
2.4. Suspensywność	271
2.5. Przebieg postępowania wznowieniowego.....	272
2.6. Rozstrzygnięcia w postępowaniu wznowieniowym	273
3. Postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji	275
3.1. Przesłanki stwierdzenia nieważności decyzji	275
3.2. Właściwość organów.....	275
3.3. Przedawnienie dopuszczalności wszczęcia postępowania.....	276
3.4. Suspensywność	277
3.5. Rozstrzygnięcia w postępowaniu w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji.....	277
4. Postępowania nadzwyczajne w odniesieniu do postanowień.....	279
5. Wzruszenie decyzji ostatecznej ze względów celowościowych.....	280
5.1. Uwagi ogólne.....	280
5.2. Wzruszenie decyzji w trybie art. 154 i 155 k.p.a.	280

5.3. Tak zwane wyłączenie prawa (art. 161 k.p.a.).....	282
5.4. Stwierdzenie wygaśnięcia decyzji (art. 162 § 1 k.p.a.).....	282
5.5. Uchylenie decyzji wydanej z zastrzeżeniem dopełnienia określonej czynności (art. 162 § 2 k.p.a.).....	285
6. Zbieg postępowań nadzwyczajnych.....	286

Rozdział VIII

Oplaty i koszty postępowania	293
1. Uwagi ogólne.....	293
2. Oplaty administracyjne.....	294
3. Koszty postępowania	295

Rozdział IX

Odszkodowanie za szkodę spowodowaną wydaniem lub wzruszeniem decyzji	299
---	-----

Część trzecia

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH WYDAWANIA ZAŚWIADCZEŃ

Rozdział I

Istota zaświadczenia	305
-----------------------------------	-----

Rozdział II

Przebieg postępowania	311
------------------------------------	-----

Część czwarta

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH SKARG I WNIOSKÓW

Rozdział I

Zagadnienia ogólne	317
---------------------------------	-----

Rozdział II

Składanie, przyjmowanie i załatwianie skarg i wniosków	321
---	-----

Rozdział III

Zbieg postępowania skargowego i postępowania jurysdykcyjnego	325
---	-----

Część piąta

POSTĘPOWANIE EGZEKUCYJNE W ADMINISTRACJI

Rozdział I

Zagadnienia ogólne	329
1. Istota i zakres stosowania egzekucji administracyjnej	329

2. Zasady ogólne postępowania egzekucyjnego	332
3. Podmioty postępowania egzekucyjnego	336
3.1. Organ egzekucyjny	336
3.2. Wierzyciel	340
3.3. Zobowiązany	342
3.4. Prokurator, Rzecznik Praw Obywatelskich, Rzecznik Praw Dziecka, <u>Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców, organizacja społeczna</u>	343
3.5. Inni uczestnicy	345
 Rozdział II	
Przebieg postępowania egzekucyjnego	351
1. Wszczęcie postępowania egzekucyjnego i przystąpienie do egzekucji	351
2. Egzekucja z majątku osobistego zobowiązanego i majątku wspólnego	356
3. Zmiany podmiotowe i przedmiotowe	359
4. Przerwanie toku postępowania	360
4.1. Zawieszenie postępowania	360
4.2. Wstrzymanie postępowania egzekucyjnego oraz wstrzymanie czynności egzekucyjnych	362
4.3. Umorzenie postępowania	362
5. Postępowanie uproszczone	365
6. Zbieg egzekucji	366
7. Zakończenie postępowania	370
 Rozdział III	
Środki egzekucyjne	373
1. Egzekucja należności pieniężnych	373
1.1. Egzekucja z pieniędzy	373
1.2. Egzekucja z wierzytelności pieniężnych	374
1.2.1. Egzekucja z wynagrodzenia za pracę	374
1.2.2. Egzekucja ze świadczeń z zaopatrzenia emerytalnego oraz z ubezpieczenia społecznego	376
1.2.3. Egzekucja z rachunków bankowych i wkładów oszczędnościowych	376
1.2.4. Egzekucja z innych wierzytelności pieniężnych	379
1.3. Egzekucja z innych praw majątkowych	381
1.3.1. Egzekucja z praw z instrumentów finansowych zapisanych na rachunkach oraz z wierzytelności z rachunków pieniężnych	381
1.3.2. Egzekucja z praw majątkowych zarejestrowanych w rejestrze akcjonariuszy	382
1.3.3. Egzekucja z tzw. zmaterializowanych papierów wartościowych ...	384
1.3.4. Egzekucja z weksła	385
1.3.5. Egzekucja z praw własności intelektualnej	386

1.3.6. Egzekucja z udziału w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością	388
1.3.7. Egzekucja z pozostałych praw majątkowych	388
1.4. Egzekucja z ruchomości	389
1.4.1. Etapy	389
1.4.2. Zajęcie i oszacowanie	389
1.4.3. Sprzedaż	391
1.5. Egzekucja z nieruchomości	395
1.5.1. Uwagi ogólne	395
1.5.2. Zajęcie i oszacowanie	396
1.5.3. Sprzedaż	398
2. Egzekucja obowiązków o charakterze niepieniężnym	402
2.1. Grzywna w celu przymuszenia	402
2.2. Wykonanie zastępcze	403
2.3. Odebranie rzeczy ruchomej	404
2.4. Odebranie nieruchomości	405
2.5. Przymus bezpośredni	406
 Rozdział IV	
Postępowanie zabezpieczające	407
1. Tryb ogólny	407
2. Tryb szczególny	412
3. Zbieg z egzekucją	414
 Rozdział V	
Środki prawne	415
1. Środki administracyjne	415
1.1. Skarga na bezczynność wierzyciela	415
1.2. Zarzut w sprawie egzekucji administracyjnej	415
1.3. Wniosek o wyłączenie spod egzekucji	417
1.4. Skarga na czynność egzekucyjną	419
1.5. Uchylenie czynności egzekucyjnej	420
1.6. Skarga na przewlekłość postępowania	421
1.7. Zażalenie	421
1.8. Szczególne środki prawne	422
1.9. Środki prawne przewidziane w Kodeksie postępowania administracyjnego	424
2. Środki sądowe	424
2.1. Powództwo ekscydencyjne	424
2.2. Powództwo opozycyjne	425
2.3. Powództwo odszkodowawcze	426
2.4. Skarga do sądu administracyjnego	426

Rozdział VI**Udzielanie pomocy obcemu państwu oraz korzystanie z pomocy obcego**

państwa przy dochodzeniu należności pieniężnych	427
1. Zakres i ogólne zasady udzielania wzajemnej pomocy	427
2. Występowanie o udzielenie pomocy do obcego państwa.....	430
2.1. Uwagi ogólne.....	430
2.2. Wniosek o udzielenie informacji.....	432
2.3. Wniosek o powiadomienie zainteresowanego podmiotu	432
2.4. Wniosek o odzyskanie należności pieniężnych	433
2.5. Wniosek o zabezpieczenie należności pieniężnych	434
3. Udzielanie pomocy obcemu państwu	435
3.1. Uwagi ogólne.....	435
3.2. Udzielanie informacji	436
3.3. Powiadomienie zainteresowanego podmiotu	437
3.4. Odzyskiwanie należności pieniężnych.....	438
3.5. Zabezpieczenie należności pieniężnych	440

Część szósta**POSTĘPOWANIE SĄDOWOADMINISTRACYJNE****Rozdział I**

Ustrój sądownictwa administracyjnego w Polsce	443
1. Sądy administracyjne w systemie organów państwa	443
1.1. Uwagi ogólne.....	443
1.2. Sądy administracyjne a Prezydent RP.....	443
1.3. Sądy administracyjne a Krajowa Rada Sądownictwa	444
1.4. Sądy administracyjne a naczelne organy administracji państwowej ...	446
2. Struktura sądów administracyjnych	446
2.1. Struktura wojewódzkich sądów administracyjnych.....	446
2.2. Struktura Naczelnego Sądu Administracyjnego	447
3. Organy sądów administracyjnych	448
3.1. Organy Naczelnego Sądu Administracyjnego	448
3.2. Organy wojewódzkich sądów administracyjnych.....	449
4. Sędziowie, asesory, referendarze i asystenci sędziów	450
4.1. Sędziowie	450
4.2. Asesory.....	453
4.3. Referendarze.....	454
4.4. Asystenci sędziów.....	454

Rozdział II

Zakres kontroli sprawowanej przez sądy administracyjne	457
1. Uwagi ogólne.....	457

2. Formy działania i opieszałości administracji kontrolowane przez sądy administracyjne	457
Rozdział III	
Zasady ogólne postępowania sądownoadministracyjnego	471
1. Zasada dostępu do sądu	471
2. Zasada dwuinstancyjności	472
3. Zasada legalizmu	473
4. Zasada pisemności	474
5. Zasada równości stron	475
6. Zasada udzielania pomocy stronom	476
7. Zasada jawności	476
8. Zasada szybkości postępowania	477
9. Zasada oficjalności i dyspozycyjności	478
Rozdział IV	
Podmioty i uczestnicy postępowania	481
1. Sąd	481
1.1. Właściwość sądu	481
1.2. Wyłączenie sędziego	483
2. Strony	485
2.1. Pojęcie strony	485
2.2. Wielopodmiotowość	486
3. Uczestnicy postępowania	487
4. Pełnomocnictwo	489
Rozdział V	
Doręczenia i terminy w postępowaniu sądownoadministracyjnym	491
1. Doręczenia	491
1.1. Ogólne zasady doręczania pism	491
1.2. Doręczanie pism osobom fizycznym	492
1.3. Doręczanie pism osobom prawnym i innym jednostkom organizacyjnym	494
1.4. Fikcja prawna doręczenia	495
1.5. Doręczenie elektroniczne	495
2. Terminy w postępowaniu sądownoadministracyjnym	496
2.1. Rodzaje terminów	496
2.2. Warunki przywrócenia terminu	498
Rozdział VI	
Przebieg postępowania	499
1. Tryb i skutki wniesienia skargi	499
2. Czynności wstępne	500

2.1. Czynności podstawowe	500
2.2. Badanie dopuszczalności zaskarżenia.....	501
3. Postępowanie rozpoznawcze.....	506
3.1. Postępowanie rozpoznawcze w trybie zwykłym	507
3.2. Postępowanie mediacyjne	508
3.3. Postępowanie uproszczone	510
4. Przeszkody w prowadzeniu postępowania sądowoadministracyjnego.....	511
4.1. Typy przeszkód	511
4.2. Odroczenie posiedzenia	511
4.3. Zawieszenie postępowania.....	512
4.3.1. Uwagi ogólne.....	512
4.3.2. Zawieszenie z mocy prawa	512
4.3.3. Zawieszenie w drodze postanowienia sądu	512
4.4. Umorzenie postępowania.....	515
5. Orzekanie.....	516
5.1. Ogólna charakterystyka wyroku.....	516
5.2. Zasady orzekania.....	517
5.3. Uwzględnienie skargi	519
5.4. Oddalenie skargi.....	524
5.5. Skutki prawne wyroku.....	524
Rozdział VII	
Środki zaskarżenia orzeczeń sądów administracyjnych	529
1. Środki zwyczajne	529
1.1. Skarga kasacyjna.....	529
1.2. Zażalenie.....	535
1.3. Sprzeciw od rozstrzygnięć referendarza	536
2. Środki nadzwyczajne	537
2.1. Skarga o wznowienie postępowania sądowoadministracyjnego.....	537
2.2. Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem orzeczenia sądu administracyjnego.....	542
2.3. Wniosek o unieważnienie orzeczenia sądu administracyjnego	545
Rozdział VIII	
Skarga na przewlekłość postępowania	549
Rozdział IX	
Sprzeciw od decyzji.....	553
Rozdział X	
Koszty postępowania	555
1. Rodzaje kosztów postępowania.....	555
1.1. Koszty sądowe.....	555

1.1.1. Wpis	555
1.1.2. Opłata kancelaryjna	556
1.1.3. Wydatki związane z dokonaniem czynności procesowych wnioskowanych przez strony	557
1.1.4. Przedawnienie, umorzenie i odroczenie zapłaty należności z tytułu kosztów sądowych	558
1.2. Koszty udziału strony	559
2. Zwolnienie od kosztów postępowania.....	559
2.1. Uwagi ogólne.....	559
2.2. Zwolnienie z mocy prawa.....	559
2.3. Prawo pomocy	560
3. Zwrot kosztów postępowania między stronami	562
Rozdział XI	
Rozstrzygnięcie sporów o własność	565
Bibliografia.....	567
Skorowidz	573